

ENGLISH-POLISH TRANSLATION OF A PIECE OF THE JOHN BRAINE'S NOVEL *THE CRYING GAME*

English version

When I awoke the next morning I didn't exactly have a hangover, but my mouth was dry and my head was throbbing. The room was both cold and stuffy; I lay there for ten minutes hating it. I hated the cheap plastic handles on the built-in wardrobes in the alcoves by the fireplace, I hated the gate-legged table in the centre of the room, I hated the mean little suite - of the kind described as cottage - of a two-seater sofa and two fireside chairs, I hated the dwarfish yet heavy sideboard with disproportionately large metal drawer and cupboard handles and short immensely thick legs. I hated the blotchy mirror over the fireplace with the peeling gilt frame. I hated the blue screen which hid the wash basin in the corner, I hated the three dining chairs with their worn rexine seats, and I hated most of all the dressing table. The dressing table was solid Victorian mahogany, and in itself without offence; but its presence reminded me that this wasn't a real flat, but a bedsitter with a bathroom - or rather shower compartment - and kitchen attached.

I took a cold shower, dried myself briskly on one of the huge towels my mother had given me for Christmas, and completed the first stage of recovery. By the time I had brushed my teeth, washed out my mouth with Listerine, shaved, and drunk a glass of Alka-Seltzer, recovery was nearly complete. There were only left the stages of strong tea, toast, the morning paper, the first cheroot of the day and, finally, dressing.

It was while I was dressing that I became aware that I hadn't fully recovered from the night before and wasn't likely to. Living alone, one builds up rituals, one cares intensely -more than one should - about personal possessions, about not only what one does at certain hours of the day, but about

what one thinks at these times. What had never before failed to give me comfort in the morning was the inspection and enumeration of my clothes. One light grey worsted suit faint blue over-check, one dark grey worsted, faint red and green stripe, one plain navy blue lightweight mohair suit, one plain fawn lightweight mohair suit, one green thornproof tweed suit, one dark blue Harris tweed jacket with leather-edged cuffs and elbow-patches, two pairs of dark grey slacks, one dinner jacket, two evening shirts, two dozen pairs of socks, two pairs of black calf shoes, two pairs of brown calf shoes, two pairs of brown suede shoes, one pair of sandals, thirty ties - I remember all these articles of clothing and the pleasure, small but reliable, which I would take in deciding what I would wear each day. I was not under the illusion that I should be promoted for my spruce appearance; it was simply part of my general picture of myself these days as something of a dandy.

But as I dressed this morning I remembered Adam's clothes, I remembered Simon Cothill's clothes, I remembered even Basil Staverton's. Whatever combination I chose - and any combination which doesn't actually involve indecent exposure is acceptable in a newspaper office - I shouldn't look as arrestingly well-dressed as they; I should merely be adequately covered. Neat but not gaudy - that awful phrase of awful old Polonius just about summed it up. Any boring old cliché, I felt, as I finally settled for the dark grey worsted suit, plain blue shirt, and plain maroon tie, would sum up any aspect of my character.

I had arrived in Fleet Street, at least I hadn't stuck in Charbury, but I wasn't in the main stream. At my age, there wasn't much time left, I was perilously near the stage where I'd cease to be Young Batcombe, pushing, bright, and eager Young Batcombe had the world at his feet. Young Batcombe was always coming up with something provocatively, shockingly new, Young Batcombe was a card, a likely lad, whose sins would be forgiven him. But Good Old Batcombe would be part of the office furniture, reliable, steady, always

delivering his copy on time, always checking the facts; not to be sacked precisely because of his reliability, and not to be promoted precisely for the same reason.

The fact was that Adam had, as usual, gone one better. I didn't feel envy, only astonishment that he should have got, or should be well on the way to getting, all that he wanted so quickly.

He always had, I thought. We had gone to the same parochial school, we had gone to the same grammar school. It was I who had the highest marks at both schools, it was I who had the better Matric. But it was Adam who had gone to Oxford and I to Charbury University. And it was Adam who was being paid £5,000 a year, nearly half again as much as I was.

I rinsed my cup and saucer and plate and knife and put them into the blue plastic rack on the sink. When I came home that evening they would be dry. When I came home ... I didn't want to come home that evening, because it wasn't home. I could look around for something better; but what I really wanted would cost all of £20, nearly one quarter my salary.

The gas fire spluttered out. I rummaged through my pockets for another shilling and failed to find one. So I had been cheated of my morning browse through the paper. I lit another cheroot and put on my raincoat; it was unfashionably long as, I realized gloomily, all my top coats were.

It was cold that morning, with rain in the wind; the rush hour was already beginning and I took my customary pleasure in walking slowly down the King's Road looking at the shop windows. The pleasure wasn't derived from being on the King's Road, which at that time of day is as sleazy and unwellcoming as any other street in London, nor was it derived from what was in the shop windows; the men's clothes on display seemed to me fit only for homosexual prostitutes and the furniture and bric-a-brac junk of the kind that in Charbury they'd have had to pay people to take away. The pleasure of that morning saunter was that I didn't have to rush, that ten o'clock was soon enough for me to start work. So

most days I walked to the office, varying my route each time, building up a taxi-driver's knowledge of that part of London. To walk there gave me the feeling that I was making the city my own, beginning, as it were, to take off some of her outer layers of clothing. I even had then the idea of writing a book about London, but it came to nothing, there had been too many others there before me.

That morning I went into Kensington through Warwick Gardens where G. K. Chesterton had once lived - I was still naive enough to experience a small but authentic thrill as I passed his house - and walked to the West End through Kensington Gardens and Hyde Park. I stopped for a moment by the Albert Memorial; the rain was still holding off and the sun had come out. I stared up at the huge mass of stone with delight and love and bitter regret: here, whatever Victoria's intentions, was a monument not to her dead husband but her country's power. A young man like myself, looking at it when it was newly built, might have dreamed of carving himself a juicy slice of that power and wealth, of having a hand in the affairs not merely of a country but a continent, he would have had the chance of being something not very far from a god.

I came to with a start and looked at my watch. I had been standing there for a quarter of an hour. I walked off briskly in the direction of Hyde Park Gate, my feet scuffing the fallen leaves. It was time for something new to happen, it was time for a change. Somewhere within the city was to be found everything that I wanted - or at least everything that one man could get in England in this decade of the twentieth century. It was all there for the asking, if I only knew where to ask.

I enumerated my assets. Five feet eleven, all my own hair and teeth, square but not fat, in good physical shape, an Honours degree in English, a hard worker, reliable, conscientious, and with something else - a burning conviction at certain moments that the world was a wonderful place, and the ability to communicate this conviction. And I had the ability to make people like me, was

even able without being too obvious about it to switch on the old quiet unaffected boyish charm.

But I hadn't got what Adam had got. I would pass muster anywhere, but I wouldn't stand out in a crowd. I could persuade women to share my bed, but they never phoned me at midnight. And my job, while it still had a certain amount of glamour, wasn't in an expanding industry but a contracting one. My own paper seemed solid enough at the moment: but so had the News Chronicle and a hundred others once.

As I walked down Piccadilly it suddenly occurred to me how much I loved the city. I seemed to be alone in that love. All the married men in the office lived well out of it and were only waiting for the day when they'd be able to live still farther out. In the country, they'd say, the real country'... And the bachelors always seemed to spend their weekends in the country, doing whatever it was that people do there. I slackened my pace at the window of the Burlington Arcade jewellers, but I'd spent too long at the Albert Memorial. There wasn't time this morning to dream of a £360 watch or £50 cuff-links, much less to walk through the Arcade itself.

But I felt better for having been at least in the vicinity of the Burlington Arcade, and for having caught sight at least of the shops where shoes and shirts were made to measure, where all the goods were not only expensive but solid, the goods which weren't really part of the advertiser-consumer set-up because too few could afford them.

That morning I desired those things more sharply than ever before. Meeting Adam had reawakened all the old silly dreams of being really rich, of not merely having a good job, but of conspicuously having more money than anyone else. As boys Adam and I had always cherished the dream of being fabulously rich - but how exactly we'd attain this state was never worked out. As I crossed Shaftesbury Avenue I smiled to myself, remembering the Fukkadara V8, a limousine designed expressly for the purpose of fornication.

The Fukkadara not only had an electrically-operated double bed and curtains but a shower and WC and a library of dirty books. That had been when we were seventeen and troubled by pimples and boils and sudden changes of voice.

And when we never had any money. The boys we'd been to the parish school with now had motorbikes and new suits and girls and Continental holidays. We had ten shillings a week pocket money and our school uniforms.

I remembered complaining about this to Adam one summer's night when we'd just seen George Murphy, the dopiest boy in the history of St Chad's, flash past on a brand new Vespa with a blonde on the pillion behind him, showing two inches of white flesh above the tops of her black stockings.

'Look at that for a glaring example of social injustice,' I'd said. 'If Pope Leo were alive, he'd write a special encyclical about it, by God he would. What shall we be doing this evening? Irregular French verbs, that's what.'

'You myopic moron,' Adam had said. 'And what will that stinking job be doing ten years from now? Or five years from now, for that matter? He'll be married, living in a rotten little Council house, surrounded by yawling children and drying nappies, having one night out a week and being played hell with for it. And we'll be bachelors, living it up in London, never getting our hands dirty, using five pound notes for toilet paper ... And we won't be bloody bank clerks or school-teachers either.'

He had then glanced with some distaste at a group of adolescents outside Herman's Coffee Bar just outside the gates of the Charbury Memorial Park where we were at that moment going, ostensibly to look at the British Council Exhibition in the Institute, but actually in the vain hope of picking up some girls. Even if we had done, we'd have had to leave them early: the French irregular verbs were waiting.

They had yelled at us as we passed. We were both large for our age, and Adam had grown with extraordinary rapidity that year, so that his blazer was ridiculously skimpy. Mine was all too generously cut.

'Why don't you get yourself a job? Hey, big Nelly! Has the teacher strapped you today, then?'

It was Simon Deery, a classmate of mine at the parish school. I'd been friendly with Simon once, until I'd got to know Adam, who came to Charbury when he was ten.

Adam took no notice; when I stopped, he put his hand on my arm. 'Don't be a Dummkopf,' he said. 'They'll put the boot in as soon as look at you.' , 'I can take any of that bloody lot on', I said.

'Yes, in the school gym with gloves on and three minute rounds. But that lot don't keep the rules, because they don't know them. Let them have their fun. We'll have ours when we grow up.'

Out of earshot he said to me with a passionate and frightening earnestness: 'Christ, how I hate those bloody jobs. They think they're so bloody wonderful with their motor-bikes and their lousy cheap clothes that are out of fashion even before they wear them, and their nasty horny hands with their black fingernails and their lousy rotten teeth and their bloody fancy haircuts that make them look even more common than they already are. The vile sub-human bastards!'

'Steady on', I said. 'They're not doing us any harm.' 'Yes, they are. They're battenning on us. That's where all our taxes go, it's to keep those evil louts in free this and free that and free the bloody other. Do you think they ever worry? Not them. They pay hardly any tax, they get every damned thing free, and then they get council houses. All out of the rates my mother pays. My mother's never got a penny from anyone since my father died, and she's never bloody well asked either...'

I'd heard it all before from my own father when every month he went through the ritual of bill paying. But there wasn't the venom behind it that there was behind Adam's diatribe. Adam was, of course, worried. His father had died when he was fourteen, leaving little behind him but an unfashionably large old

house filled with unfashionably large furniture and something like six thousand books, give or take a thousand. His mother had brushed up her short hand and typing and had taken a job at Aisgills' Mills: there was just enough as long as she was working, but lately she'd been falling ill more and more often. Adam's university career - about which there seemed little doubt academically - was in the balance.

Walking through Long Acre among the smell of fruit and newsprint I remembered again that white acne-blemished face and that ludicrously tight blazer. And again I felt the same surge of pity; but not for long, since as I approached the office of the newspaper where I worked, I was inevitably going to be involved with a major problem of my own.

The name of the problem was Theresa Carndonagh. She was twenty-five, and for the last three months I'd been having an affair with her.

I still liked her; if only I hadn't, she wouldn't have been any problem. But sex with her now meant less than the first kiss I'd given her in a taxi returning from *The Prime of Miss Jean Brodie*,

Nothing since had quite matched that moment bowling along Kensington High Street, the words of the play still iridescent in the memory, and alongside the words the feeling that the play was specially for me, since, being a Catholic, I could understand it, could perceive that more than one kind of passion could inhabit the same heart, could understand too how in the end one might drive the other out, not rejecting it but simply absorbing it; as I kissed Theresa, rather clumsily, I was in my imagination a character in the play and so, I'm certain, was Theresa.

When we arrived at her flat in one of the streets of Napier Road, she'd invited me in for a cup of coffee. I'd followed her expecting to continue the love-making, already wondering pleasantly what she'd look like without her clothes and congratulating myself on my choice of play, feeling the tension mount between us. But when we went inside - pausing for a moment to kiss at

the door - both her flat-mates were there sitting by the Magicoal in their dressing-gowns drinking hot chocolate.

For one moment I felt sickeningly frustrated, almost betrayed; and then, sitting in the warm little room among a litter of pop art carrier bags, pieces of knitting, and books and gramophone records, breathing in the wonderful smell of healthy young women, I'd begun to be quietly happy. It hadn't been unlike the sort of domestic scene my sisters could create-cosy, secure, yet with a sense of life-death, womb-and-tomb mysteries in the background.. And these girls weren't my sisters and somehow or other each of them contrived to give me a glimpse of what was under their dressing-gowns (pink nylon, a deep cleft, blue cotton, wide apart but high) and in so doing acknowledged, not too portentously, that I was male and they were glad of it. I'd left the flat mysteriously full of energy and hope, satisfied in a way that had in one sense nothing to do with sex and in another everything to do with it.

Not long after that, in a rather matter-of-fact way, Theresa and I had become lovers. I had discovered that her hair was naturally black, I had discovered both that her breasts weren't as large as they appeared to be and that I didn't care what size they were. And I had discovered that she wasn't, despite five years in Fleet Street, in the least sophisticated, that though she was good at her job and likely to go far in it, what she really wanted was a man of her own whom she could mould into an image of her ideal.

And she was a Catholic - for which reason I'd kept her existence a secret from my mother. Once I'd let it slip out that I as much as knew a Catholic girl, my mother would have bombarded me with letters and phone calls, begging me to marry her and remove myself from the state of mortal sin in which she was absolutely certain I was living.

And Theresa was becoming more and more inquisitive about my mother who she already knew was Irish and devout, exactly like her own mother. And what would clinch the matter would be the fact that Theresa's father and the

headmaster of St Theo's were first cousins, which to my mother would be the equivalent of having royal blood.

But as I walked past the Law Courts I firmly put her out of my mind. There was in any case a newcomer to the paper, Harry O'Toole, already hanging round Theresa. Harry was, from the sound of it, a much better Catholic than I was, and a member of the Keys and the Newman Society and the Knights of St Columba; when she at last understood that I didn't want to marry her or anyone else, his would be eminently suitable arms for her to fall into.

I looked at the Law Courts but not with any great affection. I liked that immense irregular Gothic exuberance, but there was a part of me which always rebelled against the grey, dusty, labyrinthine power behind it. It was Fleet Street that I loved, it was Fleet Street that, as I approached it, put an extra spring in my step, briskened my whole being with the promise of being at the centre of the real world of power, of having a reserved seat daily in the stalls and even a part in the play. I was never anything else other than starry-eyed about Fleet Street, it never diminished for me as other streets in London sooner or later seemed to diminish.

But that morning I found myself wondering, as I went by the Daily Telegraph and Daily Express offices, whether I shouldn't be thinking of changing newspapers. For the particular story I had a notion I was going to be engaged upon was bound to be tricky in a way I didn't like.

A scandal about a member of the Cabinet was coming to the boil. My paper had been trying to catch out this politician for a long time; which means that the proprietor wanted to destroy him for personal reasons. The politician had for the last twelve months been having an affair with a female novelist; he had taken great pains to be discreet, but the husband had at last found out, and had left home. And now it appeared that we had the politician on toast. He had only to be cited as co-respondent and his career was ruined. For he was something of a professional moralist, being especially severe upon those who made

mock of the sanctity of marriage. The public can put up with, even appreciate, rakes; it can't bear a hypocrite.

What bothered me as I walked up the steps of the office under the massive entrance of a style best described as Triumphant Roman (it was very much at variance with the rest of the building which was Debased Gothic with the addition of three massive stonework balconies and a square clock tower, vaguely Norman) was that the proprietor was going to play it rough. We couldn't, if I knew him, be content to wait for something to happen. He would want to help matters along.

And as I got into the lift I was still running through the names of possible newspapers. The Beaverbrook Press? Not yet. One had to wait for them to ask for one's services. The Daily Mail? Still a bit too progressive. The Telegraph? The Mirror? They were like the Beaverbrook Press, but more so; they wanted only star performers, and I wasn't a star yet. That left only the Sketch and the Sun and the provincials and the Sundays. I didn't have any feelings for or against the Sketch but I didn't fancy a Labour paper, I didn't want to run the risk of finding myself in the provinces again, and the tempo on the Sundays was too leisurely for me.

Going through the list of papers - already smaller than when I'd just entered journalism - reminded me of the fact that I was lucky to have a job in Fleet Street at all. Whatever compunction I might have at helping the proprietor - whom I had never met - to destroy a politician who was no better nor worse than any other politician, would have to be put aside until I was in a stronger position.

My desk was, as I'd expected, clear of everything except a typewriter. I sat down, took off my jacket, and lit a cheroot. People drifted in and out of the office; in the corner opposite Harry Rogers, a chubby young man who'd just come to us from the Telegraph, typed frantically, away at what I knew was a think piece about Ghana. Janet Morgrove, the film reviewer's secretary, was

yawning as she thumbed through a pile of publicity handouts. There were only three of us in the big bare room with its twelve olive green steel desks; and only Harry was purposefully and urgently working. That was for me the charm of newspaper work; it wasn't always done in an atmosphere of frenzied activity with the editor yelling for the front page to be held back. There was an ebb and flow to it, there were moments when the office could be as quiet as a church.

I opened the desk drawer and took out an American sex manual that I'd borrowed from the Literary Editor's bookshelves. I was halfway through a description of a mechanical phallus - transparent with a camera in the tip - when my phone rang.

'Where've you been, you idle young devil?' It was the voice of Donald Barbury, the Assistant Editor. 'Here, reading a mucky book.'

'Bloody well stop it, then, I've got a job for you.'

'I'm coming over!'

Barbury's office - a cubicle with glass walls rather than a room - had a walnut desk and a charcoal grey carpeting and in one corner a large walnut cabinet which I knew was full of bottles of liquor. Barbury was next in rank to the Deputy Editor and had, so it was said, been imported into our paper from another one in the group because he and the Editor hated each other's guts, the idea being that this hatred would keep them on their toes.

Barbury was dictating a letter as I entered his office.

'I trust that you will acknowledge that this new arrangement is to our mutual advantage,' he was concluding, 'And leave the superscription for me to write in, will you? He likes the personal touch ... OK love, get it off straight away, will you?'

He looked at the girl longingly as she swayed out of the door, at every step the short dress giving the illusion of shortening itself still further.

'Everything comes too late,' he said. 'I look at a bit crackling like that and now I ask myself, is it worth the trouble and expense? Twenty years ago, I should just have gone ahead.'

'Don't you now?' I asked. I rather liked Barbury; after a lifetime in London he'd not lost his Yorkshire accent, though now I suspected that he exaggerated it for effect. And, though I had more sense than to trade upon it, I suspected that he rather liked me, seeing in me the young man he once had been when he first came to London from Warley, a small town not very far from Charbury, some thirty years ago.

'Don't be so cheeky,' he said. 'Anyway, I didn't ask you here to talk about sex. At least, not in connection with me. I'm going ahead with the Glenthorn story. They tell me he's on the bottle again.' He lit his pipe. Lean and nervous, with grey short hair and almost invariably wearing a rumpled navy blue lightweight suit, white shirt, and a plain blue or maroon tie, he looked like an American general in mufti.

'On the bottle again? I didn't know that he drank at all.'

'Only wine normally. He's one of these connoisseurs. But every now and again he tanks up on the hard stuff. I kept trying to get him yesterday, and his secretary kept saying he was indisposed. Well, I know this particular secretary, and so finally I asked him off the record just how indisposed the Minister was. As indisposed as a newt, the secretary said.'

'Anything there? I wondered why Barbury hadn't asked the Political Correspondent to get in touch with Glenthorn, then recollected that the Political Correspondent was a friend of the Editor's.

'No, because the public wouldn't believe it. It's not in character, you see. And he's a tight-mouthed bastard, he just locks himself up with a bottle of Scotch and doesn't speak to anyone. And the PM needs him, so he'll turn a blind eye. What with all these wild boys round him, he can't do without old Glenthorn. Glenthorn's still a patriot, and that makes him popular. But he's such a crashing

bore that he'll never be any threat to our beloved leader. No, I don't think we can approach from that particular angle. All that interests me is that obviously he's worried. Judy Aviemore's husband must be kicking up quite a fuss.'

'Can't we do anything about that?'

'I wish we could. But I just don't know what the bastard's up to. He's turned a blind eye for years, having fish of his own to fry. Now he's succumbing to an attack of outraged honour. Rather inconsistent of him, seeing he changes girls as often as his shirts if not oftener.'

I grinned. Which of us is consistent?'

'Never mind that. Just go to see Judy Aviemore.'

I had come far enough now to see what it was be expected me to do. It wasn't my cup of tea; and my instincts told me that it wasn't the Editor's, or the Political Correspondent's.

'Are you sure we shouldn't just wait until the balloon goes up?'

'Do what everyone else will do? What the hell are you talking about? There was no jovial camaraderie, no aren't-we-all-jolly-journalists-together about his tone now. He was prepared to sack me on the spot, and to find a colourful excuse later.

'I only thought that perhaps she might see through it. She doesn't seem to give many interviews.'

'Because no one asks her.'

'She does go on rather about how horrible the Press is...'

'Because no one asks her,' he repeated impatiently. 'Don't worry, she'll not refuse to see a paper with our circulation.'

'Is anyone else interested?'

'That's the nub of the matter, isn't it? I expect they all know and they're all being gentlemanly. But I don't want you to mention Glenthorn. Or her husband. Play it big.'

How clever she is, how outspoken on the telly, how shocking but how true her novels are...'

'Isn't she going to have a regular spot on The Taste of Time soon?'

'Yes, ask her about that. You've been to University, ask her if she thinks it'll be good for her prose. You know damned well what we want, Frank. Push Aviemore. We want everyone to know who she is when the balloon goes up. And even if the balloon doesn't go up, which God in his infinite mercy forbid, they'll ask themselves why the great interest? See?'

'I don't think there's any point in this at all unless you link her with Glenthorn,' I said.

'I'm coming to that. Linking their names is in fact what you must do. But you're strictly on your own. Don't you ever describe them as friends. And don't even say she has friends in high places. That's actionable too. But I'll see to that. Just a mention now and again that at her famous parties can be seen such prominent personalities X, Y, Z, and David Glenthorn. Or they could be seen somewhere else; they often are for that matter.' He scowled. 'Poor old Glenthorn. Going to all these bloody awful literary parties just to stare at Judy Aviemore, across the room, holding it down with both hands.. She's absolutely horrible, too. Triple Honours First Class Alpha plus at Oxford or some such qualifications. God knows what he sees in her. The bloody women have us by the balls as it is, even when they're supposed to be stupid. I remember when I was younger' The phone rang. 'Tell him to ring back later,' he said, and put it down. 'When I was younger, I lived with a writer. Dead long since, poor bitch. Used to keep a notebook under her pillow...' 'Did you too?'

'No, you impudent young sod. I'm not a writer, I'm a journalist. She wrote novels. Ran off with a black man in the end. Well, this isn't-getting my work done. Try and get something for me today if you can. About two sticks. ' OK.' I stood up.

He put his finger to his mouth. 'You needn't say anything to anyone about our long-term project. It's all extremely nebulous in any case ... Understand?'

I nodded, and went to the next floor to see Theresa. She was frowning over a dummy with the Women's Page editor, Georgina Axmouth. Georgina was in her mid-thirties, with a big mouth and those harlequin spectacles which are supposed by the opticians to be madly gay, but which always to me give their wearers an appearance of determined malevolence. As they stared at the larger-than-life plan of the page with writing and pictures alike represented by scribbles, the faces of each were rapt with pleasure.

'It's wrong still,' Theresa was saying. 'It just doesn't look right. Can't we blow up the head a bit?'

She was quite happy, a child with a toy. Although I had no great interest make-up myself, I knew that Theresa had a flair for it. When Georgina was off ill for a week in the summer she'd taken over, and in consequence the whole page had looked crisper, better-balanced, more harmonious typographically, though the matter itself was the same old flapdoodle about exciting breakthroughs in corsets, nightwear, colour, home cooking, and all the rest of it. Theresa's suggestions wouldn't, I knew very well, be accepted now: though it was always possible that Georgina might advance them as her own at the editorial conference later in the day.

Theresa knew this, but I don't think she cared. Sooner or later either she'd get Georgina's job or she'd move to another paper. She was, to use a favourite Women's Page expression, vibrant and aglow with self-confidence. She was wearing a shift dress apparently designed to express that happy state, bright red with a zig-zag pattern in white, with bright red stockings. It was exactly the right shade to bring out the darkness of her hair and its shape disguised her thinness and accentuated her best point, her legs. If only she'd been taller she'd have made a good model; but the rather flat face and the grey eyes didn't photograph. I would always forget when I was away from her what she looked

like; she varied each time I saw her, the dress sense which one would imagine to be unerring in a person occupying her job being notably erratic.

She smiled in an at me in an abstract sort of way when I came in. When Georgina had gone, taking with her a sheaf of photographs, she gave me a more thorough smile, one which made me remember briefly but in full detail our last meeting at my flat, and laid her hand lightly on my sleeve.

'Lunch?' I asked her.

'Honey, I have a business lunch with Miss Vaga at the Mirabelle.'

'I was thinking of sandwiches at the King Lud.'

'I'd much rather, but you know how it is. Vaga wants to tell me all about her fifth husband and how this is the real, deep-down, ultimate togetherness she's been searching for all her life'.

'The old whore,' I said.

'No, darling, you won't understand. She's been lost for so long, just like a poor little stray kitten out in the street on a winter's night. And now a door's opening for her, and there's light and warmth pouring out into the street... That's what she told me last time anyway.'

'That's beautiful, it really is.' I was beginning to wonder why I was against marrying her, wondering even why anyone as bright and attractive should want to marry me. Then I thought of Georgina and her harlequin spectacles and her habit of picking up sheaves of photographs and paper in order to appear even busier and even more efficient. Theresa wasn't the only girl in the world; but she was already beginning to show signs of aspiring to be the most efficient and self-confident girl in the world. 'I'll phone you this afternoon. Perhaps we can have dinner.'

Polish version

Kiedy obudziłem się następnego dnia, czułem potworne pragnienie i ból głowy – ale to chyba nie był kac. W pokoju było chłodno i duszno zarazem. Leżąc w łóżku rozglądałem się wokół z uczuciem nienawiści. Trwało to jakieś dziesięć minut. Nagle zdałem sobie sprawę, że nienawidziłem tych tanich, plastikowych uchwytów przy szafkach wnękowych obok kominka, nienawidziłem składanego stołu stojącego na środku pokoju, nienawidziłem także małego nędznego kompletu mebli, składającego się z dwuosobowej sofy i dwóch krzeseł stojących koło kominka - typowego dla wnętrza małego wiejskiego domku. Nienawidziłem jeszcze karłowatego, masywnego kredensu z nieproporcjonalnie szeroką metalową szufladą i niewiarygodnie grubymi nogami. Nienawidziłem też wiszącego nad kominkiem poplamionego lustra w ramach z pozłacaną odpryskującą farbą. Nienawidziłem niebieskiej kotary zasłaniającej umywalkę w rogu pokoju, nienawidziłem trzech krzeseł ze zniszczonymi siedzeniami, ale nade wszystko nie znosiłem toaletki. Była ona zrobiona z solidnego wiktoriańskiego mahoniu i sama jej obecność, bez urazy, przypominała mi, że to nie było prawdziwe mieszkanie, ale jakaś kawalerka z łazienką lub raczej kabiną prysznicową i z kącikiem przeznaczonym na maleńką kuchnię.

Wziąłem zimny prysznic, wytarłem się szybko w jeden z tych ogromnych ręczników, który dostałem od matki z okazji Świąt Bożego Narodzenia i w ten sposób zakończyłem pierwszy etap rekonwalescencji. Gdy umyłem zęby, wypłukałem usta płynem Listerine, ogoliłem się i wypłem szklanek Alka – Seltzer, już prawie odzyskałem formę. Pozostało mi tylko wypić mocną herbatę, zjeść tost, przeczytać poranną gazetę, wypalić pierwsze tego dnia cygaro i w końcu ubrać się.

I właśnie w trakcie ubierania uświadomiłem sobie nagle, że jednak nie doszedłem do siebie po ostatniej nocy i że nic na to nie wskazuje. Ten kto

mieszka sam, stwarza sobie swoje własne rytuały, zbyt usilnie troszczy się o swój osobisty dobytek, o to, co robi w danych godzinach dnia, ale również o to, co myśli. Tym, co zawsze dodawało mi otuchy każdego ranka, było przeglądanie mojej garderoby. Jeden wełniany jasnoszary garnitur w jasnoniebieską kratkę, jeden wełniany ciemnozielony w jasno czerwone i zielone paski, zwykły granatowy lekki moherowy, jeden zielony, solidny, tweedowy, jedna ciemnoniebieska tweedowa marynarka firmy Harris ze skórzanymi obszyciami na mankietach i łatami na łokciach, dwie pary ciemnoszarych spodni, jeden smoking, dwie eleganckie koszule, dwa tuziny par skarpet, dwie pary czarnych butów, dwie pary brązowych, zamszowych, jedna para sandałów, trzydzieści krawatów. Pamiętam wszystkie części mojej garderoby i przyjemność, niewielką, ale jakże prawdziwą, którą czerpałem z faktu, iż będę musiał podjąć decyzję, co włożyć na siebie każdego dnia. Nie łudziłem się nigdy, że to dzięki mojemu nienagannemu wyglądowi powinienem awansować. To tylko część opisu mojej osoby, która zbyt usilnie troszczyła się o swój zewnętrzny wygląd i dobór ubrań.

Kiedy ubierałem się tego ranka, przypomniałem sobie ubrania Adama, Simon'a Cothill'a a nawet Basil'a Staverton'a. Jakąkolwiek kombinację bym wybrał, nie powinienem wyglądać tak szykownie jak oni, powinienem jedynie być stosownie ubrany. W wydawnictwie każdy sposób ubierania się jest w zasadzie akceptowany, byleby tylko nazbyt śmiało się nie wyróżniał. Być ubranym czysto, ale nie krzykliwie – tym okropnym zdaniem podsumowałby kwestię ubioru stary, równie okropny Polonius. Jakiś nudny stary komunał, pomyślałem, i w końcu założyłem wełniany ciemnoszary garnitur, prostą niebieską koszulę i pospolity bordowy krawat, który będzie podkreślił każdy aspekt mojej osobowości.

Dotarłem do ulicy Fleet Street. Na szczęście nie utknąłem w korku na Charbury, ale też nie znajdowałem się w płynnie poruszającym się potoku samochodów. Człowiek w moim wieku nie ma już dużo czasu.

W zastraszającym tempie zbliżałem się do tego niebezpiecznego etapu w życiu, w którym będę musiał przestać być Młodym Batcombe'm, pełnym energii, błyskotliwym i gorliwym. Młody Batcombe miał u stóp cały świat, zawsze prowokował i szokował. Młody Batcombe był niezwykle młodzińcem, którego grzechy prawdopodobnie będą wybaczone. Ale stary, dobry Batcombe stanie się podobnym do biurowego mebla, godnym zaufania, niezawodnym, solidnym, będzie zawsze dostarczał swój artykuł na czas, będzie zawsze pisał zgodnie z prawdą. Ta solidność nie pozwoli by go wylano, ale i nie przyniesie mu zaszczytów.

Prawda była taka, że Adamowi zwykle powodziło się lepiej. Nie czułem się wcale zazdrosny tylko zdumiony, że albo osiągał bardzo szybko to, czego chciał, albo był na najlepszej drodze by osiągnąć swój cel.

Zawsze tak było. A przecież chodziliśmy do tej samej parafialnej szkoły, do tego samego liceum ogólnokształcącego i to ja miałem lepszą średnią. Ale to Adam zdał na Uniwersytet w Oxfordzie, a ja na Uniwersytet w Charbury. Adam dostawał 5000 funtów rocznie, połowę więcej ode mnie.

Przed wyjściem umyłem filiżankę, spodek, talerz i nóż i położyłem je na niebieskiej plastikowej suszarce na zlewie. Kiedy wrócę do domu... Tak naprawdę nie chciałem tutaj wracać tego wieczoru, ponieważ to nie był dom. Mógłbym przecież wynająć coś lepszego, ale to, co naprawdę podobało mi się kosztowało 20 funtów, i stanowiło prawie jedną czwartą moich poborów.

Piecyk gazowy parsknął, jakby zaraz miał wybuchnąć. Sięgnąłem do kieszeni w nadziei, że znajdę jakiegoś szylinga, ale nie zdołałem wyszperać nawet jednego. Tak więc zostałem pozbawiony przyjemności porannego przejrzenia gazety. Zapaliłem następnie cygaro i założyłem płaszcz przeciwdeszczowy, był niemodny, beznadziejnie długi, tak jak wszystkie pozostałe moje płaszcze.

Tego ranka było chłodno, wiał wiatr i padał deszcz, godzina szczytu właśnie się rozpoczęła, a ja, co sprawiało mi wciąż tę samą przyjemność, szedłem

powoli w dół ulicy King's Street i przyglądałem się wystawom sklepowym. Przyjemności tej nie czerpałem z faktu, że znajdowałem się na King's Road, która o tej porze dnia jest niezwykle obskurna i odpychająca, podobnie zresztą jak każda inna ulica w Londynie. Nie sprawiało mi też przyjemności przyglądanie się wystawom sklepowym, prezentującym męskie ubrania, które zdawały się być odpowiednie tylko dla homoseksualnych prostytutek, lub meble i bezwartościowe rupiecie, za które w Charbury trzeba by słono zapłacić, by się ich pozbyć. Prawdziwą przyjemnością tego porannego spaceru było to, że nie musiałem się spieszyć, bo pracę zaczynałem dopiero o dziesiątej. Zwykle do redakcji szedłem na piechotę, starając się urozmaicać za każdym razem swoją drogę. Czasami brałem taksówkę, a kierowca dzięki mnie mógł poszerzyć wiedzę o tej części Londynu. Spacer po Londynie sprawiał, że czułem jakbym odkrywał to miasto na nowo, pozbywając się kolejno jego zewnętrznych warstw. Kiedyś chciałem nawet napisać książkę o Londynie, jednak nigdy nie zrealizowałem tego pomysłu zdając sobie sprawę z faktu, iż nie byłem sam i wielu uczyniło to już przede mną.

Tamtego ranka, przechodząc przez Warwick Gardens, udałem się na ulicę Kensington, na której dawniej mieszkał G.K. Chesterton. Byłem do tego stopnia naiwny, iż sądziłem, że przechodząc obok jego domu doświadczę jakiegoś nieznanego lecz autentycznego dreszczyku emocji i poszedłem na West End przez Kensington Gardens i Hyde Park. Zatrzymałem się na chwilę przy pomniku Albert Memorial. Długo zanosiło się na deszcz, ale słońce w końcu wyszło zza chmur. Stałem i wpatrywałem się w ogromną masę kamieni z zachwytem i miłością, a zarazem z gorzkim żalem. Ten pomnik, który miał przedstawiać zmarłego męża Victorii, w gruncie rzeczy prezentował siłę jej państwa. Samo patrzenie na to nowo powstałe dzieło, mogło w młodym człowieku, jakim wówczas byłem, obudzić chęć bycia choćby częścią tej władzy i bogactwa, chęć brania udziału w decyzjach dotyczących spraw nie

tylko w obrębie państwa, ale nawet i całego kontynentu, i mógłbym mieć szansę stania się kimś podobnym do boga.

Nagle, poderwawszy się, spojrzałem na zegarek. Stałem tam już od kwadransa. Udałem się więc pospiesznie w kierunku Hyde Park Gate, deptając opadłe liście, które przyklejały się do moich butów. Nagle uwierzyłem, że coś nowego się wydarzy, że w moim życiu nastąpią zmiany. W tym mieście mogłem odnaleźć wszystko, czego chciałem, albo przynajmniej mogłem dostać to, co należy się człowiekowi żyjącemu w dwudziestowiecznej Anglii. Czułem, że mam wielką szansę, ale nie wiedziałem jak ją wykorzystać.

Skupiłem się na swoich atutach. Pięć stóp i 11 cali wzrostu, ani jednego sztucznego zęba i włosa, dobrze zbudowany, ale nie gruby, dyplom z wyróżnieniem z angielskiego w kieszeni, ciężko pracujący, godny zaufania, sumienny, z gorącym wewnętrznym przekonaniem, że czasami świat jest cudownym miejscem i ze zdolnością przekazywania innym tego przekonania. Miałem też niezwykłą zdolność wprawiania ludzi w dobry nastrój. Używałem przy tym, nie zdając sobie z tego sprawy, mojego dawnego szczerego, naturalnego chłopięcego uroku.

Ale nie miałem nigdy tego, co miał Adam. Czasami myślę, że choćbym spełnił swoje marzenia, to i tak nie byłbym kimś wyjątkowym. Na przykład potrafiłem uwodzić kobiety i spędzać z nimi noc, ale one nigdy później nie dzwoniły do mnie. A moja praca, chociaż zawód dziennikarza cieszył się wciąż dość dobrym poważaniem i przeżywał lata swej świetności, redakcja w której pracowałem, nie była jakąś nadzwyczajnie prosperującą, ale raczej skromną firmą. Mimo tego, moja gazeta zdawała się być obecnie w dość dobrej kondycji. Ale podobnie było z gazetą The News Chronicle i z setką innych.

Gdy szedłem w dół ulicy Piccadilly, nagle uświadomiłem sobie jak bardzo kocham to miasto. Niestety, wydawało się, że byłem osamotniony w tej miłości. Wszyscy żonaci mężczyźni w biurze czekali tylko na dzień, w którym będą w stanie przenieść się gdzie indziej, z dala stąd, najchętniej na wieś, jak mówią

- na prawdziwą wieś... A ci, jeszcze nie żonaci chyba zawsze spędzali weekendy na wsi, by odreagować życie miejskie. Zwolniłem tempo przechodząc obok wystawy z biżuterią w Pasażu Burlington, ale tylko na chwilę, bo zbyt dużo czasu spędziłem przy pomniku Albert Memorial. Tego ranka nie było czasu na marzenia o zegarku za 360 funtów, czy o spinkach do mankietów za 50, dużo mniej kosztował spacer Pasażem Handlowym.

Samo przebywanie w pobliżu Pasażu Burlington, samo patrzenie na wystawy sklepów, w których znajdowały się buty i koszule robione na miarę, w których wszystkie towary były nie tylko drogie, ale i solidne sprawiły, że poczułem się lepiej.

Tamtego ranka pragnąłem tych rzeczy bardziej niż kiedykolwiek przedtem. Spotkanie z Adamem rozbudziło we mnie dawne, jakże głupie marzenie, o prawdziwym bogactwie, marzenie nie tylko o dobrej pracy, ale i o tym, by mieć niewiarygodnie dużo pieniędzy, więcej niż ktokolwiek inny. Już jako chłopcy Adam i ja, śniliśmy o wielkiej fortunie, ale nigdy nie opracowaliśmy żadnego planu jak ją zdobyć. Gdy przechodziłem przez Shaftesbury Avenue uśmiechnąłem się do siebie, przypominając sobie samochód Fukkadara V8, a raczej limuzynę przeznaczoną jedynie do lubieżnych celów. Owa limuzyna miała nie tylko dwuosobowe elektrycznie sterowane łóżko i kotary, ale też prysznic, toaletę, a nawet biblioteczkę z zakurczonymi książkami. Mieliśmy wtedy po 17 lat. Jedynym naszym zmartwieniem były czyraki, pryszcze i nagle zmiany zachodzące w naszym głosie.

Wtedy także nie mieliśmy żadnych pieniędzy. Byliśmy chłopcami z parafialnej szkoły, a nie facetami paradującymi na motorach w nowych garniturach, mającymi zawsze u boku dziewczyny i zagraniczne wakacje w perspektywie. Wszystko co posiadaliśmy to po 10 szylingów na tydzień i nasze szkolne mundurki.

Pamiętam, jak zaliłem się na ten temat Adamowi pewnej letniej nocy gdy zobaczyliśmy George'a Murphy'ego, najgłupszego chłopaka w dziejach szkoły

Świętego Chad'a, przejeżdżającego obok nas nowiutkim motorze Vespa, z blondynką na tylnym siedzeniu ubraną w krótką spódniczkę i czarne pończochy. „Spójrz na to, jako na przykład rażącej społecznej niesprawiedliwości” powiedziałem. „Gdyby Papież Leo żył, pewnie napisałby specjalną na tę okoliczność encyklikę, na Boga, zrobiłby to. A tak na marginesie, co będziemy robić dziś popołudniu? Pewnie będziemy powtarzać nieregularne czasowniki francuskie, co?” „Jasne, że tak!” - powiedział Adam. „Jak myślisz, jaka przyszłość czeka tego nieuka? Co na przykład będzie robił ten parszywy chuligan za 10 czy za 5? Ożeni się i będzie mieszkał w jakiejś paskudnej kamienicy, otoczony rozwrzeszczanymi dzieciakami i piorący brudne pieluchy. Będzie miał wychodne tylko raz na tydzień i z tego powodu będzie przeżywał piekło. A my będziemy wolni, używając sobie życia w Londynie, nie będziemy sobie brudzić rąk pracą, a pięciofuntowe banknoty będą służyć nam za papier toaletowy... . I nie będziemy jakimiś tam cholernymi urzędnikami bankowymi czy pospolitymi nauczycielami.”

Następnie, z pewnym obrzydzeniem rzucił okiem na grupę nastolatków stojących przed barem „U Hermana”, znajdującym się tuż za bramą Charbury Memorial Parc, dokąd obecnie zmierzaliśmy, by rzekomo obejrzeć w Instytucie Wystawę na temat Angielskiej Rady, z próżną nadzieją na poderwanie jakiś dziewczyn. Nawet gdybyśmy je poderwali, musielibyśmy je zaraz opuścić - czekały na nas nieregularne czasowniki francuskie.

Krzyknęli na nas, gdy przechodziliśmy obok. Byliśmy dość wyrośnięci jak na swój wiek, a Adam w tym roku podrośł dość znacznie, tak, że jego sweter zrobił się już przykrótki. Mój za to był zbyt obszerny.

„Dlaczego nie pójdziesz do jakiejś roboty i sam nie zarobisz kasy? Hej duży Nelly! Zostałeś dzisiaj w kozie?”

To był Simon Deery, jeden z moich szkolnych kolegów. Kiedyś, zanim poznałem Adama, przyjaźniłem się z nim. Adam przeprowadził się do Charbury gdy miał 10 lat.

Adam nie zwracał uwagi na te docinki. Kiedy się zatrzymałem, położył rękę na moim ramieniu i powiedział: „Nie bądź taki jak on. Będą cię zaczepiać ilekroć cię zobaczą.” „Mogę załatwić każdego z nich” - powiedziałem. „Owszem, ale jedynie w szkolnej siłowni, z rękawicami bokserskimi, w rundzie trwającej 3 minuty. Ta zgraja nie trzyma się żadnych zasad, bo ich nie zna. Pozwól im, niech się zabawią. Kiedy dorośniemy, to my im pokażemy na co nas stać”.

Byliśmy zbyt daleko, by usłyszeć co dokładnie mówili, ale Adam rzekł z namiętną i przerażającą szczerością: „Chryste, jak ja nienawidzę tych cholernych chuliganów. Myślą, że są tak cholernie wspaniali na tych swoich motorach, ubrani w swe nędzne, tanie ciuchy, które dawno przestały być modne. Ich paskudne i napalone łapska z brudnymi paznokciami, ich czarne zepsute zęby i te cholerne fryzury sprawiają, że wyglądają bardziej pospolicie niż naprawdę są. Nikczemni, podrzędni smarkacze!”

„Uspokój się”- powiedziałem. „Przecież oni nie robią nam żadnej krzywdy”. „Mylisz się. Tacy jak oni żerują na nas. Płacimy na nich wszystkie podatki, po to tylko, aby tacy prostacy jak oni mogli cieszyć się życiem i korzystać z niego do woli. Czy sądzisz, że oni kiedykolwiek się czymś przejmują? Nie, nie oni. Nie płacą prawie żadnych podatków, prawie każdą cholerną rzecz dostają za darmo, nawet mieszkania. Wszystko z podatków, które płaci moja matka. A propos mojej matki, odkąd ojciec zmarł, nigdy nie dostała od nikogo ani grosza. I nigdy o nic nikogo nie prosiła... .”

Słyszałem już kiedyś to wszystko od mojego ojca, gdy każdego miesiąca szedł płacić rachunki. W przeciwieństwie do uwag Adama, w jego słowach nie było złości, czy żalu.

A Adam był przepełniony żalem. Jego ojciec zmarł, gdy miał 14 lat. Zostawił go samego w dużym starym domu wypełnionym staromodnymi, dużymi meblami i z 6 czy 7 tysiącami książek. Jego matka uczyła się stenografii i pisania na maszynie, zaczęła więc pracować w zakładach u Aisgills’a.

Wszystko było dobrze dopóki pracowała, ale potem zaczęła chorować coraz częściej. Podjęcie studiów, których koszt zdawał się nie martwić Adama, stało teraz pod znakiem zapytania.

Idąc przez Long Acre i czując zapach owoców i świeżego papieru drukarskiego, przypomniałem sobie jeszcze raz tę bladą twarz z trądzikiem i ten śmieszny kusy sweter. I znów poczułem przyływ żalu, jednak nie na długo, bo gdy dotarłem do redakcji, w której pracowałem, miałem nieuchronnie zetknąć się z jednym z moich większych problemów.

Ten problem nazywał się Theresa Carndonagh. Miała 25 lat i przez ostatnie 3 miesiące łączył nas romans.

Najgorsze było to, że ją ciągle lubiłem. Gdybym nie pałał do niej taką sympatią, nie stanowiłaby dla mnie żadnego problemu. Jednak seks z nią nie był już tak pociągający jak nasz pierwszy pocałunek w taksówce wiozącej nas z przedstawienia "The Prime of Miss Jean Broolie". Pamiętam jak jechaliśmy ulicą Kensington High Street, słowa sztuki tkwiły wciąż w mej pamięci, a jej słowa sprawiły, iż poczułem, że ta sztuka była przeznaczona wyłącznie dla mnie. Byłem w stanie ją zrozumieć i dostrzegłem, że w jednym sercu może gościć uczucie miłości do więcej niż jednej osoby. Zrozumiałem też, że jedno uczucie może ustąpić miejsca innemu, nie wyrzucając go całkowicie, ale po prostu pochłaniając. Gdy całowałem Teresę, raczej dość niezdarnie, to wyobrażałem sobie, że ona i ja jesteśmy postaciami ze sztuki.

Kiedy dotarliśmy do jej mieszkania mieszczącego się przy ulicy Napier Road, zaprosiła mnie do środka na filiżankę kawy. Poszedłem za nią mając nadzieję, że będziemy kontynuować to, co zaczęliśmy w taksówce. Wyobrażając sobie jak wyglądałaby bez tych wszystkich ubrań, gratulowałem sobie świetnego wyboru sztuki i czułem narastające między nami napięcie. Gdy wchodziliśmy do środka, zatrzymałem się na chwilę w drzwiach, by ją pocałować. Niestety, jej obie współlokatorki były w mieszkaniu. Siedziały w szlafrokach przy kominku i popijały gorącą czekoladę.

Przez moment poczułem obrzydliwą wściekłość, poczułem się prawie zdradzony. Ale później, usiadłszy w ciepłe małego pokoju między stertą reklamówek przedstawiających sztukę pop art, między kawałkami robótek szydełkowych, książkami i płytami, wdychając zapach młodych, zdrowych kobiet i upajając się nim, zacząłem być naprawdę szczęśliwy. Widok ten przypomniiał mi scenę z mojego rodzinnego domu, który dzięki moim siostrom tworzył atmosferę przytulnego i bezpiecznego, i wrażenie, że kryje jakieś ważne, głęboko tkwiące tajemnice z przeszłości. Te dziewczyny nie były moimi siostrami i każda z nich znalazła jakiś sposób, aby pokazać mi to, co było pod ich szlafrokami: różowe pończochy, tajemniczą szczelinę między nogami, niebieskie figi. Czyniąc to chciały bym uznać, że jestem mężczyzną i że one ten fakt akceptują. Wyszedłem z mieszkania niezadowolony, ale pełen energii i nadziei. Cały ten incydent przepojony był erotyzmem, ale nie seksem.

Niedługo potem, Teresa i ja zostaliśmy kochankami. Odkryłem, że jej włosy były naturalnie czarne, że jej piersi nie były tak duże jak zdawały się być na pierwszy rzut oka i zdałem sobie sprawę, że tak naprawdę nie interesuje mnie ich wielkość. Odkryłem jeszcze, że mimo tych 5 lat spędzonych na Fleet Street, nie była nawet w najmniejszym stopniu wyrafinowana, i chociaż dobrze wykonywała swoją pracę i miała duże szanse, by coś osiągnąć, to tak naprawdę pragnęła tylko odpowiedniego mężczyzny, z którym mogłaby stworzyć związek bliski ideału.

Była katoliczką – to właśnie z tego powodu skrywałem ten związek przed moją matką. Gdyby przypadkiem wymknęło mi się, że znam pewną katoliczkę, matka zasypywałaby mnie listami i bombardowała telefonami, błagając, bym się z nią ożenił i zdjął z siebie grzech, w którym - o czym była absolutnie przekonana - tkwiłem.

Teresa stawała się coraz bardziej dociekliwa i zasypywała mnie pytaniami dotyczącymi mojej matki, o której wiedziała tylko tyle, że jest Irlandką i pobożną kobietą, dokładnie taką, jak jej własna matka. Fakt, że ojciec Teresy

i dyrektor szkoły Św. Teo byli pierwszymi kuzynami, dla mojej matki stanowiłby dowód, że płynie w niej królewska krew.

Gdy szedłem obok budynku Sądu, pomyślałem o Harrym O'Toole'u, nowym pracowniku naszej gazety, który kręcił się koło Teresy. Harry był, takie krążyły pogłoski, bardziej katolicki niż ja i był członkiem różnych katolickich organizacji jak: the Keys, the Newman Society i the Knights of St. Columba. Gdyby Teresa zrozumiała, że nie chcę się żenić z nią ani z inną kobietą, być może on byłby wówczas jedynym, w którego ramiona by wpadła.

Patrzyłem na budynek Sądu bez jakiegoś specjalnego zachwytu. Lubiłem ten ogromny o nieregularnych kształtach gotycki wyraz entuzjazmu, jednak z drugiej strony jakaś częśćka mnie wciąż buntowała się przeciwko tej szarej, zakurzonej, zagmatwanej sile, jaką w sobie krył. Kochałem tylko Fleet Street i to ona, gdy zbliżałem się do niej, dodawała mi nowych sił, nadawała sens mojemu istnieniu, jednocześnie obiecując mi centralne miejsce w prawdziwym świecie władzy, najlepsze miejsce w teatrze, a nawet pierwszoplanową rolę w sztuce. To nie było nic innego jak tylko niespełnione marzenia o Fleet Street, którą nigdy nie znudziłem się tak, jak wcześniej czy później innymi ulicami w Londynie.

Ale tego ranka, gdy przechodziłem przez działki Daily Telegraph i Daily Express, przyłapałem sam siebie na rozważaniach, czy nie powinienem zmienić pracy. Jedną z przyczyn była dość dziwna sprawa, którą miałem się zająć. To była jedna z tych spraw, które ze względu na swą trudność i komplikacje z nimi związane zniechęcały mnie. Nie lubiłem historii, które były zbyt skomplikowane.

Skandal związany z jednym z członków Rządu wisiał w powietrzu. Moja gazeta chciała już od dłuższego, czasu za wszelką cenę znaleźć haczyk na tego polityka, a to oznaczało, że właściciel gazety zamierzał go zniszczyć wyłącznie z czysto osobistych powodów. Ów polityk przez ostatni rok miał romans z pewną powieściopisarką. Bardzo starał się to ukryć, ale jej mąż, który

dowiedział się w końcu o romansie, zostawił ją. A teraz wydawało się, że mamy polityka na widelcu. Samo pojawienie się jego wizerunku na pierwszych stronach gazet zrujnuje mu karierę. Był bowiem kimś w rodzaju profesjonalnego moralisty, który szczególnie surowo traktował wszystkich drwiących sobie ze świętości małżeństwa. Ludzie mogą znieść zdradę, nawet ją w pewien sposób usprawiedliwiać, mogą tolerować hulaków, ale nie znoszą hipokryzji.

Gdy wchodziłem po schodach przez stalowe, masywne wejście w bogatym stylu romańskim (nie współgrało ono z resztą budynku, który prezentował raczej surowy styl gotycki z dodatkiem trzech masywnych kamiennych balkonów i kwadratowej, zegarowej wieży, przypominającej styl normandzki), rozmyślałem o właścicielu redakcji, który najwyraźniej miał zamiar rozegrać tę sprawę brutalnie.

Kiedy wszedłem do windy wciąż przeglądałem oferty pracy. The Beaverbrook Press? Nie, jeszcze nie. Jeszcze nie czas na ubieganie się o posadę w tej gazecie. The Daily Mail? Wciąż zbyt postępowy. The Telegraph? The Mirror? Podobnie jak the Beaverbrook Press, chciał mieć u siebie tylko gwiazdy, a ja nie byłem jeszcze sławnym dziennikarzem. Zostały tylko the Sketch i the Sun, prowincjonalne gazety i the Sundays. Nie miałem nic przeciwko the Sketch, ale nie podobał mi się jej partyjny charakter i nie chciałem zajmować się czymś, co mnie nie interesuje, a tempo w the Sundays było zbyt wolne jak dla mnie.

Przeglądając listę ofert pracy pochodzących z różnych redakcji – mniejszą niż kiedy zacząłem zajmować się dziennikarstwem – uświadomiłem sobie fakt, że pracując w redakcji przy Fleet Street byłem szczęściarzem. Gdybym miał nawet jakieś wyrzuty sumienia, pomagając właścicielowi gazety, którego zresztą nigdy nie miałem okazji poznać, i przyczynił się do zniszczenia polityka, który nie był ani lepszy ani gorszy od innych polityków, musiałbym je zdusić w sobie do czasu, aż zdobędę mocniejszą pozycję.

Na moim biurku, jak zresztą oczekiwałem, stała tylko maszyna do pisania. Zdjąłem płaszcz, usiadłem i zapaliłem cygaro. W biurze było dużo ludzi, którzy chodzili tam i z powrotem; w kącie naprzeciwko biurka Harry'ego Rogers'a siedział puciołowaty młody mężczyzna, który przyszedł do nas z gazety the Telegraph i pisał coś gorączkowo na maszynie. Wiedziałem, że był to artykuł na temat Ghana. Janet Morgrove, sekretarka filmowej recenzentki naszej gazety ziewała, gdy przerzucała stertę reklam. Było nas tylko troje w pomieszczeniu, w którym znajdowało się 12 oliwkowych stalowych biurek. Jedyne Harry uparcie i pilnie pracował. Dla mnie był to cały urok redakcyjnej pracy, która nie zawsze przebiega w atmosferze szalonej gonitwy z rozwrzeszczonym redaktorem w tle, by wstrzymać drukowanie pierwszej strony. Owszem były chwile szalonego tempa, ale zdarzały się też takie momenty, kiedy w biurze było spokojnie i cicho jak w kościele.

Otworzyłem szufladę i wyjąłem amerykański podręcznik o seksie, który pożyczyłem od Literackiego Wydawcy. Byłem już w połowie tekstu opisującego mechaniczny przezroczysty członek z kamerą umieszczona na czubku, kiedy zadzwonił mój telefon: „Gdzie ty do cholery jesteś?” To był głos Donalda Barbury'ego, Asystenta Radaktora Naczelnego - „Cały czas jestem tutaj, czytam ciekawą książkę”. „Do cholery odłóż ją, mam robotę dla ciebie”. - „Dobrze już, czasem nachodzi mnie na czytanie książek”- powiedziałem.

W biurze Barbury'ego, pomieszczeniu o szklanych ścianach, które mało przypominało biuro, stało orzechowe biurko, na podłodze leżał zielonoczarny dywan, a w jednym z kątów znajdowała się gablota koloru orzechowego, którą, z tego co mi wiadomo, wypełniały butelki z likierami. Barbury był następnym w randze po zastępcy Redaktora Naczelnego i został przyjęty razem z innymi do naszej redakcji, jak mówiono, ponieważ on i Redaktor Naczelny serdecznie się nienawidzili, a nienawiść ta miała obudzić w nich czujność i chęć rywalizacji.

Kiedy wszedłem do jego biura, Barbury dyktował sekretarce list. „Ufałem, iż uznasz, że nasza nowa umowa będzie z wzajemną korzyścią”, kończył, „I zostaw subskrypcję do podpisania, dobrze? Lubi, kiedy widzi mój osobisty wkład... dobrze kochana, odłóż to teraz, dobrze?”

Spojrzał z utęsknieniem na dziewczynę, która kołysała biodrami wychodząc z pokoju. Przy każdym kroku jej krótka sukienka sprawiała wrażenie, że robi się jeszcze krótsza.

Patrząc na dziewczynę powiedział: „Wszystko przychodzi zbyt późno”. „Czuję się teraz jak między młotem a kowadłem i zadaję sobie pytanie czy moja praca jest warta takich poświęceń? Już dwadzieścia lat temu powinienem był zejść dużo dalej”.

„A to, co pan już osiągnął, nie zadowala pana?”- zapytałem. Raczej lubiłem Barbury’ego, po tylu latach spędzonych w Londynie nie stracił akcentu typowego dla Yorkshire, ale teraz, trochę przesadzał z tym swoim akcentem. I choć rozsądek nie pozwala mi ulegać sentymentom, byłem przekonany, że raczej mnie lubi, widząc we mnie młodego mężczyznę, którym sam kiedyś był, gdy jakieś trzydzieści lat temu pierwszy raz przyjechał do Londynu z Warley, małego miasteczka niedaleko Charbury.

„Nie żartuj sobie ze mnie”- powiedział. „W każdym razie nie prosiłem cię tutaj, by rozmawiać o seksie. Przynajmniej, jeśli chodzi o mnie. Mój artykuł o Glenthorn’ie idzie do przodu. Mówią, że znowu pije”. Zapalił fajkę. Chudy i zdenerwowany, o siwych krótkich włosach i jak zawsze w pomiętej granatowej marynarce, białej koszuli i pospolitym, na zmianę, niebieskim albo bordowym krawacie, wyglądał jak jakiś amerykański generał po cywilnemu.

„Znów pije? Nie wiedziałem, że on w ogóle pije”. „Zwykle tylko wino. Jest jednym z tych przeklętych koneserów win, który od czasu do czasu upija się do upadłego. Próbowałem go złapać wczoraj, ale jego sekretarka wciąż tłumaczyła mi, że jest niedysponowany. Znam tę wyjątkową sekretarkę i w końcu

zapytałem nieoficjalnie jak bardzo jej Minister jest niedysponowany.” „Jest pijany jak bela”- powiedziała w końcu.

„To wszystko?” Byłem ciekaw dlaczego Barbury nie poprosił Politycznego Korespondenta, aby się skontaktował z Glenthorn'em, a następnie przypomniał, że Polityczny Korespondent jest przyjacielem Redaktora Naczelnego”.

„Nie zrobił tego, ponieważ czytelnicy nie uwierzyliby w to. To nie w ich stylu, zrozum. On jest wiecznie wstawiony, zamyka się w gabinecie z butelką szkockiej i z nikim nie rozmawia. A Premier potrzebuje go, więc przymyka na to oko. A co z tymi wszystkimi młodzikami, którzy krążą koło niego? On nie jest w stanie poradzić sobie bez starego Glenthorn'a. Glenthorn jest wciąż patriotą i to czyni go popularnym. Ale on jest tak rozbijającym nudziarzem, że nie będzie nigdy żadnym zagrożeniem dla naszego ukochanego szefa. Nie, nie sądzę, abyśmy mogli zbliżyć się do tego zagadnienia. To, co mnie interesuje, jest tym, co jego martwi. Mąż Judy Aviemore musi wywoływać niezłe awantury”.

„Czy możemy coś z tym zrobić?”

„Mam taką nadzieję. Ale nie wiem co należy do jego obowiązków. Od lat nic go nie obchodzi, ma swoje osobiste sprawy. Teraz jest ofiarą ataku, który godzi w jego honor. Wiem, że zmienia dziewczyny jak rękawiczki, jeśli nie częściej, i to jest raczej sprzeczne z jego charakterem”.

Uśmiechnąłem się. „Któż z nas nie ma w sobie sprzecznych charakterów?”

„Zresztą nieważne. Twoim zadaniem jest tylko pójść i zobaczyć się z Judy Aviemore”.

Teraz już wiedziałem czego ode mnie oczekiwał. To nie było w moim stylu, a intuicja podpowiadała mi, że to nie był pomysł Redaktora Naczelnego ani Korespondenta Politycznego.

„Jesteś pewien, że nie powinniśmy poczekać, aż sprawa sama się ujawni?”

„Czekać, aż ktoś inny to zrobi. O czym ty do diabła mówisz?”

Tu nie było żadnych jowialnych przyjaźni. Nie byliśmy zgraną grupą wesołych dziennikarzy, którzy robili to czego on chciał. Był przygotowany, że mnie natychmiast wyleje i że później znajdzie jakieś bezsensowne usprawiedliwienie.

„Pomyślałem tylko, że ona może przejrzeć mnie na wylot i nie udzieli mi żadnego wywiadu.”

„Bo do tej pory nikt ją o to nie prosił”.

„Ona sądzi, że prasa jest okropna...”

„Ponieważ nikt jej nie prosił o udzielenie wywiadu”, powtórzył zniecierpliwiony. „Nie martw się, nie odmówi dziennikarzowi z gazety o tak dużym nakładzie”.

„Czy ktoś interesuje się jeszcze tą sprawą?”

„ Nie wiem, ale chcę, żeby wszyscy dowiedzieli się . I nie chcę byś wspominał o Glenthorn’ie albo o jej mężu. Postaraj się dobrze to rozegrać. Dowiedz się jak bardzo jest inteligentna, towarzyska, jak szokujące i zarazem jak dalece prawdziwe są jej opowiadania...”.

„Podobno zamierza wkrótce umieścić swoją reklamę, która będzie pojawiać się regularnie w programie *The Taste of Time* ?”

„Tak, porusz ten temat. Jesteś inteligentny, więc nie będziesz miał problemu, aby dowiedzieć się czegoś. Zapytaj ją też czy sądzi, że ta reklama nie zaszkodzi jej pisarstwu. Do cholery, wiesz dobrze czego chcemy Frank. Przyciśnij ją. Chcemy, by ludzie wiedzieli, kim ona jest, kiedy tamta sprawa wyjdzie na jaw. A nawet jeśli tak się nie stanie, jeśli Bóg na to nie zezwoli w swej nieskończonej dobroci, ludzie będą zastanawiać się, dlaczego jest takie duże zainteresowanie jej osobą? Rozumiesz?”

„Myślę, że jeśli nie połączymy jej sprawy z Glenthorn’em, to to wszystko nie będzie miało żadnego sensu” – powiedziałem.

„Oczywiście, że tak. Skojarzenie ich nazwisk to w zasadzie najważniejsze co powinieneś zrobić. Ale jesteś zdany tylko na własne siły. Pisząc o Aviemore

i Glenthorn'ie nie nazywaj ich przyjaciółmi. I nawet nie wspominaj, że ona ma przyjaciół w wyższych sferach. Zabraniam ci tego robić, ktoś mógłby nas podać do sądu, sam się tym zajmę. Tylko wspomnisz, że od czasu do czasu na jej słynnych przyjęciach pojawiają się znane osobistości jak X, Y, Z oraz David Glenthorn. Napisz też, że widuje się ich równie często na innych przyjęciach". Skrzywił się. „Biedny stary Glenthorn. Chodził na te wszystkie cholernie obrzydliwe literackie przyjęcia, tylko po to, by popatrzeć z drugiego końca pokoju na Judy Aviemore, ukrywając się jak tylko mógł... . Ona jest równie odrażająca jak on, z tymi swoimi trzema dyplomami z Oxfordu, czy coś w tym rodzaju. Tylko Bóg wie, co on w niej widzi. Te przekłete kobiety bawią się nami, nawet jeśli są głupie. Pamiętam, gdy byłem młodszy..." Zadzwoił telefon. „Powiedz, żeby zadzwonił później”- powiedział i odłożył słuchawkę. „Kiedy byłem młodszy - kontynuował -mieszkałem z pewną pisarką. Już dawno nie żyje podła suka. Zawsze trzymała notes pod poduszką... ”

„Ty też tak robiłeś?”

„Zwariowałeś? Nie jestem pisarzem, jestem dziennikarzem. Ona pisała opowiadania. W końcu uciekła z czarnym mężczyzną. No dobrze, bierzmy się do roboty. Postaraj się dostarczyć mi coś na jej temat jeszcze dzisiaj, jeśli możesz. Przynajmniej ze dwa kawałki.”

„Dobrze”. Wstałem.

Przyłożył palec do ust. “Nie powinieneś mówić nikomu o naszym długoterminowym projekcie. On jest jeszcze zresztą dość mglisty... . Rozumiesz?”

Przytaknąłem i udałem się na następne piętro, aby zobaczyć się z Teresą. Wszedłem i zastałem ją w towarzystwie Georgina'y Axmouth, która była redaktorem działu zajmującego się sprawami kobiecymi. Właśnie zastanawiała się nad formą atrapy. Georgina miała jakieś trzydzieści parę lat, duże usta i zabawne okulary, które chyba miały być szalenie kolorowe, ale mnie zawsze kojarzyły się ze zdeterminowaną wrogością. Kiedy tak przyglądały się

„pociągającemu” zarysowi jednej ze stron gazety, której pismo i obrazki przedstawiały same gryzmoły, ich twarze zdawały się być zupełnie pochłonięte pracą.

„Wciąż coś jest źle”- mówiła Teresa. „To nie wygląda dobrze. Nie można powiększyć odrobinę głowy?”

Była szczęśliwa jak dziecko tulące ulubioną zabawkę. Chociaż sam nie byłem zbytnio zainteresowany układem graficznym strony, wiedziałem, że Teresa miała do tego smykałkę. Kiedy Georgina przebywała w lecie przez tydzień na chorobowym, Teresa wszystkim się zajęła i w rezultacie cała strona wyglądała bardziej rzeczowo, była bardziej wyważona, topograficznie bardziej zharmonizowana, mimo, że całość składała się z tych samych starych bazgrołów o ekscytujących przełomach w modzie, dotyczących gorsetów, piżam, kolorów, domowego gotowania i całej tej reszty. Sugestie Teresy dotyczące zmian strony nie byłyby teraz zaakceptowane, ponieważ Georgina, co było całkiem prawdopodobne, mogła je wykorzystać jako swoje podczas redakcyjnej konferencji.

Teresa wiedziała o tym, ale nie sądzę, by się tym zbytnio przejmowała. Zresztą wcześniej czy później przejmie posadę Georgina’y, albo przejdzie do innej gazety. Była energiczna i pewna siebie. Nosiła luźną, prostą, jasnoczerwoną sukienkę z białym wzorkiem i czerwonymi pończochami. Strój ten miał podkreślać jej pozytywne nastawienie do świata, uwydatniał ciemny kolor jej włosów. Krój sukienki tuszował zbyt szczupłą sylwetkę, a zarazem podkreślał jej najlepszy atut-nogi. Gdyby tylko była wyższa, byłaby świetną modelką, ale jej nieregularne rysy twarzy i szare oczy sprawiały, że nie była zbyt fotogeniczna. Zawsze, gdy jej długo nie widziałem, zapomniałem jak wygląda. Zresztą za każdym razem, gdy ją widziałem wyglądała inaczej, nie miała najwyraźniej zdolności dobierania odpowiednich sukienek, którą powinna posiadać kobieta zajmująca jej stanowisko.

Kiedy wszedłem, Teresa uśmiechnęła się do mnie obojętnie. Gdy Georgina już wyszła, zabierając plik fotografii, Teresa uśmiechnęła się do mnie bardziej znacząco. Uśmiech jej przypominał mi nasze ostatnie spotkanie w moim mieszkaniu z najdrobniejszymi szczegółami. Delikatnie położyła swoją rękę na mojej.

„Zjemy razem lunch?” - zapytałem ją.

„Kochanie, mam właśnie spotkanie służbowe z panią Vaga w restauracji „Mirabelle”.

„Szkoda, myślałem, że zjemy coś razem w King Lud”.

„Bardzo bym tego chciała, ale wiesz jak jest. Vaga chce opowiedzieć mi wszystko o jej piątym mężu i o tym jak bardzo to uczucie jest prawdziwe, jak bardzo głębokie. Chcę wiedzieć czy wreszcie znalazła partnera na całe życie”.

„Stara dziwka”- powiedziałem.

„Nie mój drogi, ty tego nie zrozumiesz. Była zagubiona już od tak dawna, jak mały bezpański kotek wyrzucony na ulicę w zimną zimową noc. A teraz ktoś uchylił jej drzwi i zaprosił do środka, a światło i ciepło wylewające się aż na ulicę kusi, by przekroczyć próg tych drzwi... . Właśnie to powiedziała mi, kiedy rozmawialiśmy ostatnim razem”.

„To co mówisz, jest naprawdę piękne”. Zacząłem zastanawiać się, dlaczego nie chciałem ożenić się z Teresą i dlaczego ktoś tak błyskotliwy i atrakcyjny jak ona chce mnie poślubić. Potem pomyślałem o Georgina’nie, jej śmiesznych okularach i dziwnym zwyczaju ciągłego przekładania stosów fotografii i papieru. Wszystko po to, by sprawić wrażenie, iż jest bardzo zajęta i zapracowana. Teresa nie była jedyną kobietą na świecie, ale chciała dać do zrozumienia, że jest najbardziej zapracowaną i pewną siebie kobietą.

„Zadzwoń do ciebie dziś popołudniu. Może będziemy mogli zjeść razem kolację”.